

עפ"ת (חיפה) 50762-03-19 - פייר רוחאנא נ' מדינת ישראל

עפ"ת (חיפה) 50762-03-19 - פייר רוחאנא נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"ת (חיפה) 50762-03-19

פייר רוחאנא

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[15.04.2019]

לפני כבוד השופט ערן קוטון

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בחדרה (להלן: "בית משפט קמא") שניתנה בגדרי המ"ש 12366-02-19.

ההליך בבית משפט קמא

2. לפני בית משפט קמא הונחה בקשה להארכת המועד להישפט (להלן: "הבקשה").

הבקשה התייחסה להודעת תשלום קנס (להלן: "ההודעה") שלפיה רכבו של המערער (להלן: "הרכב") נקלט באמצעות מצלמת רמזור (להלן: "המצלמה") ביום 11.4.18 בשעה 13:06 כאשר הוא נוסע בצומת שפיה ממזרח. נהג הרכב לא ציית לאור רמזור אדום שדלק בכון נסיעתו, לא עצר לפני קו העצירה, והמשיך בנסיעה בניגוד לאור הרמזור האדום. ההודעה נשלחה בדואר רשום למענו הרשום, המוכר והידוע של המערער.

3. בבקשתו טען המערער כי עסקין בהודעה בשל עבירת נהיגה במהירות אשר נאכפה באמצעות מצלמה. נטען כי המערער לא קיבל את ההודעה מעולם ונודע לו עליה לאחר קבלת דרישת תשלום חוב ותוספת פיגורים שנשלחה למענו מהמרכז לגביית קנסות, אגרות הוצאות (להלן: "דרישת המרכז"). נטען כי אף אם קיים אישור מסירה בו צוינה הערה "לא נדרש" אין בכך כדי ללמד כי ההודעה נמסרה כדין, בהיות אישור המסירה נעדר פרטים מהותיים. נטען כי עניינו של המערער עונה על התנאים המצדיקים את קבלת הבקשה, שכן אם תיוותר הרשעתו על כנה ייגרם לו עיוות דין. עוד נטען שהמערער כופר בביצוע העבירה הנטענת, לרבות בהחזקת הרכב באמצעותו בוצעה העבירה, ובתקינות המצלמה שאמינותה מוטלת בספק.

לבקשה צורף תצהיר שלפיו כופר המערער בבעלות ברכב, כופר בהחזקת הרכב, כופר בתקינות המצלמה ובתקינות מערכת המצלמות.

4. בית משפט קמא הורה למערער לצרף לבקשתו את ההודעה מושא הבקשה, אך המערער הבהיר בתשובה כי המשיבה אינה מאפשרת לו להעתיק את ההודעה. בתגובתה טענה המשיבה כי המערער כלל לא פנה למשרדיה על מנת להעתיק את ההודעה ובאם היה פונה בקשתו היתה נענית. המשיבה אף צירפה את ההודעה המדוברת וכן את אישור המסירה שחזר תוך ציון הערה "לא נדרש". לגופו של עניין טענה המשיבה כי ההודעה נשלחה למענו של המערער ונוכח חזקת המסירה אין כל הצדקה לקבל את הבקשה.
5. בהחלטה שניתנה ביום 10.3.19 דחה בית משפט קמא את בקשת המערער. בית משפט קמא קבע כי המערער לא סתר את חזקת המסירה ואין באי קבלת הבקשה כדי להביא לעיוות דין. הערעור
6. המערער מיאן להשלים עם החלטת בית משפט קמא.
- בהודעת הערעור נטען בשנית כי עסקינן בהודעה שעניינה נהיגה במהירות מופרזת. כן נטען כי אישור המסירה שצורף לתגובת המשיבה הוא פגום באשר הוא נעדר פרטים מהותיים, משכך נסתרה חזקת המסירה. עוד נטען כי בית משפט קמא לא התייחס לתצהירו של המערער שלפיו הוא כופר בכל המיוחס לו בהודעה. נטען כי אם לא יתקבל ערעורו ייגרם למערער עיוות דין. אף נטען כי היה על בית משפט קמא לקיים דיון בבקשה ולתת למערער הזדמנות להוכיח את טענותיו.
7. הודעת הערעור הוגשה ביום 21.3.19 והדיון בגינה נקבע ליום 7.4.19. באופן תמוה לא טרח המערער להתייצב לדיון. ב"כ המערער הבהיר שבשל טעות משרדית הודיע למערער על אודות קיום הדיון בערבו של היום שקדם לדיון ונוכח אילוץ עבודה לא יכול היה המערער להתפנות. בנסיבות אלו לא נדחה הערעור על הסף ונשמעו טיעוני הצדדים. בהמשך אף אפשר בית המשפט לצדדים לצרף פסיקה התומכת בטיעוניהם. ב"כ המערער מצא לנכון להתייחס לסוגיות הקשורות במשלוח דואר רשום ולא הסתפק בצירוף פסיקה. כך אף עשתה המשיבה.
8. נוכח טיעוני המשיבה בדיון הבהיר ב"כ המערער כי טעה בניסוח הבקשה ובניסוח הודעת הערעור בהתייחסו לעבירה שעבר לכאורה המערער כאל עבירת מהירות. זאת בעוד העבירה שיוחסה למרשו בהודעה היא עבירה של נהיגה בניגוד לאור רמזור אדום.
9. בדיון מיקד ב"כ המערער טיעוניו באישור המסירה שחזר תוך ציון הערה "לא נדרש", אך לא חזר בו מכפירתו הגורפת של המערער בבעלות ברכב, בחזקה בו ובתקינות ואמינות המצלמה. ב"כ המערער טען כי אין באישור המסירה כדי לבסס את חזקת המסירה.

מנגד, ביקשה המשיבה לדחות את הערעור בטענה שאין הצדקה להאריך את המועד להגשת בקשה להישפט. לטענתה, בקשת המערער אינה עומדת בתנאים המצדיקים זאת היות וההודעה הנושאת את מספר דוח העבירה הרלוונטי נשלחה לכתובתו הידועה והמוכרת. אף דרישת המרכז נשלחה לאותו מען והמערער קיבל אותה. המשיבה הגישה מסמכים שלפיהם מענו הידוע של המערער הוא בכתובת אליה נשלחה ההודעה, והרכב מושא ההודעה נמצא בבעלותו. כן טענה כי כפירתו הגורפת של המערער שנמסרה בתצהירו היא כפירה סתמית וכוללנית ואינה מתייחסת לחזקת הבעלות וחזקת המסירה. דיון והכרעה

10. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי עניינו של המערער.

11. כאמור לעיל רכבו של המערער נקלט באמצעות המצלמה תוך ביצוע העבירה הנטענת בהודעה. ההודעה נשלחה למענו של המערער. המערער לא סתר בדרך כלשהי את חזקת הבעלות וכפירתו בתצהיר היא אכן גורפת וכוללנית. אין בה להסביר הכיצד הרכב הרשום על שמו נקלט בעודו מבצע את העבירה הנטענת במקום שאינו מרוחק באופן ממשי ממקום מגוריו. המערער לא טען בתצהירו כי העביר את הבעלות או את החזקה ברכב לאדם אחר, וטענותיו לעניין זה נטענו בתצהירו בעלמא.

על פי אישור המסירה שהוגש לעיון בית משפט קמא נשלחה ההודעה בדואר רשום למענו הרשמי, המוכר והידוע של המערער, אך אישור המסירה חזר תוך ציון הערה "לא נדרש".

12. בהקשר דנן יש להפנות לתקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974 (להלן: "התקנות") שכותרתה "חזקת מסירה" -

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל".

13. התקנה מחייבת את שליחת ההודעה בדואר רשום, אך אינה מחייבת ביצוע מסירה אישית של ההודעה בדבר הדואר הרשום בבית הנמען על בסיס הכתובת הידועה, הרשמית והמוכרת של הנמען. זאת מתוך הנחה כי הודעה בדבר דואר רשום מגיעה לחזקת הנמען כפי שמגיעים לחזקתו דברי דואר אחרים, ובענייננו כפי שהגיעה למענו של המערער דרישת המרכז. לא פעם הודעות על קיומו של דבר דואר רשום כמו דברי דואר אחרים מונחות בתיבות הדואר וכיום ביישובים רבים אף קיימים מרכזי חלוקה הכוללים תיבות דואר רבות אליהן מגיעים הנמענים ונוטלים מן התיבה את דברי הדואר המיועדים להם. הודעות בדבר דואר רשום נשלחות פעמיים. רק לאחר מכן, באם דבר הדואר הרשום אינו נדרש, ממלא פקיד הדואר את התיבה "לא נדרש" ומחזיר את דבר הדואר הרשום למען ממנו נשלח. כך ככלל, כך נעשה גם בענייננו. על אישור המסירה נרשמה ההערה "לא נדרש" ביום 23.5.18.

14. בדיון הבהיר ב"כ המערער "מוסכם שהמערער לא דרש את דבר הדואר. מוסכם ש"לא נדרש" זה אישור כדין, מוסכם וזה זימון כדין. מוסכם שהמערער על פי האישור שהוצג לפני בית משפט קמא לא דרש את דבר הדואר". עם זאת, ניתן היה להבין מטענות ב"כ המערער בבקשה, בהודעת הערעור, בדיון ובהשלמה הכתובה, כי לגישתו יש למסור במסירה אישית את ההודעה בדבר קיומו של דואר רשום. דרישה מעין זו יש לעגן בתקנות, אלא שהדרישה האמורה אינה מעוגנת בתקנות. דוגמא להוראה המחייבת ביצוע מסירה אישית ניתן למצוא לדוגמא בתקנה 44(ג) לתקנות.
15. ההנחה המונחת ביסוד תקנה 44א היא כי נמענים מקבלים דברי דואר, לרבות הודעות בדבר דואר רשום. מחוקק המשנה לא מצא לנכון לחייב מסירת הודעות אלה במסירה אישית תוך ביקור בבית הנמען. הטוען שלא קיבל הזמנה שנשלחה בדואר רשום עליו הראיה. המערער לא ניסה להוכיח ואף לא טען כי דברי דואר אינם מגיעים למענו דרך קבע או שאינם מגיעים בכלל ליעדם ביישוב מגוריו. המערער לא פנה לסניף הדואר במקום מגוריו לברר את הטעון בירור תוך ניסיון לגבות טענותיו בראיות. לא לחינם קובעת תקנה 44א הנ"ל כי רשאי היה המבקש להוכיח "שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן".
- בנסיבות אלה סבורני כי היה מקום לראות את המערער כמי שקיבל כדין את ההודעה.
16. מקרה דומה לענייננו נדון בבית המשפט העליון ברע"פ 5258/14 סמימי נ' מדינת ישראל (3.8.14). בהליך זה טען המבקש -
- "כי אישור המסירה שהוצג אינו עומד בכללים שנקבעו בדיון, [...] עוד הוסיף המבקש, בהקשר זה, כי אף מחותמת ה-"לא נדרש" שהוטבעה על אישור המסירה לא ניתן ללמוד דבר, משום שלא הוטבע עליה תאריך".
- בית המשפט העליון דחה את בקשתו וקבע -
- "[...] כי על אישור המסירה שהציגה המשיבה מופיעה חותמת "לא נדרש" המלמדת כי ההזמנה נשלחה למבקש".
- באותו מקרה הוגש לבית משפט השלום לתעבורה בת"א-יפו אישור מסירה ועליו חותמת בלבד הנושאת את הכיתוב "לא נדרש". בית משפט השלום לתעבורה דחה בקשה לבטל פסק דין שניתן בהעדר המבקש, למרות שהוא היה זה שהגיש בקשה להישפט.
- בערעור על אותה החלטה ציין בית המשפט בעפ"ת (מחוזי ת"א-יפו) 2473-07-14 סמימי נ' מדינת ישראל (15.7.14) - "הבקשה שהגיש המערער לבית משפט קמא לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדרו נדחתה ובצדק נדחתה. המערער, כאמור, כך על-פי אישורים שהוצגו לבית משפט קמא, קיבל הזמנה אך לא דרש אותה כפי שהיה צריך לעשות, ומשכך הרשעתו בהיעדרו הייתה מוצדקת".
- כאמור לעיל בית המשפט העליון סמך ידיו על החלטותיהם של בית משפט השלום לתעבורה ושל בית המשפט המחוזי. ראו בעניין דומה גם: רע"פ 8651/13 סקה נ' מדינת ישראל (31.3.14).
17. אשר לטענה בדבר עיוות דין, טען המערער כמפורט מעלה כי אינו הבעלים ואינו המחזיק ברכב אך טענות אלו נטענו בעלמא ללא כל אסמכתא. הן אף עומדות בניגוד לרישומים שבידי המשיבה. עוד טען המערער כנגד תקינות ואמינות המצלמה, אך סבורני כי מקורה של טענה זו בהנחה השגויה כי עסקינן בעבירת מהירות שנקלטה באמצעות מצלמת מהירות ולא כך הם פני הדברים בענייננו.
18. לאמור עד כה מתווסף השיהוי הבלתי מוסבר בהגשת הבקשה. נפסק לדוגמא ברע"פ 1896/18 הדני נ' מדינת ישראל (10.5.18) -

- "לעניין זה לא למותר לשוב ולהזכיר את דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין בעניין דומה: "בקשת המבקש לזנוח את הפרוצדורה ולהתמקד במהות, שובת לב ככל שתהא, אין בה כל ממש, שכן אם תתקבל טענתו, משמעות הדבר שלא יהיה לכך סוף, ובקשות הסבה יוכלו להיות מוגשות ללא תלות בזמן ביצוע העבירה. אין להלום דבר זה, ולא זו היתה כוונת המחוקק ביצירת האפשרות של עבירות ברירת משפט, שכל מהותן לייעל ולקצר הליכים (ראו והשוו רע"פ 9142/01 איטליא נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 800, 793; ע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל (לא פורסם), פסקה 7). " (רע"פ 9580/11 יוסף נ' מדינת ישראל, בפסקה ה' (27.12.2011)); וראו גם רע"פ 2096/07 כוכבי נ' מדינת ישראל (1.5.2007); רע"פ 7018/14 טיטלבאום נ' מדינת ישראל (30.10.2014))."
19. אף אם ניתן היה להניח לטובת המערער כי לא קיבל את ההודעה בשל נסיבות שאינן תלויות בו (ואיני קובע כך), הרי לא הוסבר ונומק השיהוי בהגשת הבקשה לבית משפט קמא. למערער נודע לטענתו על אודות ההודעה עם קבלת דרישת המרכז. דרישת המרכז נערכה ביום 23.10.18, אך הבקשה הוגשה לבית משפט קמא רק ביום 28.2.19, היינו לאחר כארבעה חודשים. המערער לא טרח לפרט אי מתי וכיצד הומצאה לידיו דרישת המרכז. אף לא נימק בבקשה, בהודעת הערעור או בדיון בערעור, את השיהוי בהגשת בקשתו. היעדרה של הנמקה כלשהי מקשה על האפשרות לקבל את טענותיו.
20. גם התנהלותו של המערער מעוררת קושי. המערער ביקש כי ייפתחו לפניו שערי בית משפט קמא, ביקש שיינתן לו יומו, וטען כי ייגרם לו עיוות דין באם בקשתו לא תיענה. כן טען בערעורו כי היה על בית משפט קמא לקיים דיון בבקשתו. אך הנה, עת נפתחו לפניו שערי ערכאת הערעור לא טרח המערער לעשות מאמץ על מנת להתייצב לדיון. ב"כ המערער ציין כי הודיע למערער על אודות קיום הדיון בערבו של היום שקדם לו והמערער לא יכול היה להתפנות מעיסוקיו. עם זאת, ראוי לזכור כי עסקינן בדיון קצר יחסית שנמשך כמחצית השעה. הדיון התקיים בשעת בוקר ולאחר הדיון יכול היה המערער להמשיך למקום עבודתו שאינו מרוחק מבית המשפט. בית המשפט אף לא פטר את המערער מחובתו להתייצב לדיון. כפי שצוין כבר לעיל הערעור לא נדחה על הסף וטענות ב"כ המערער נשמעו במלואן. עם זאת, התייחסותו האישית של המערער להליך הערעור אומרת דרשני ומעמידה בספק של ממש את רצינות טענותיו.
21. על יסוד כל המפורט איני סבור כי נפל פגם בהחלטתו של בית משפט קמא שלא לקבל את בקשת המערער, ודאי לא פגם המצדיק התערבות. אין בידי אפוא להיעתר לערעור. הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהעדרם. המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו. ניתן היום, י' ניסן תשע"ט, 15 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.